3 juli 2019

Komplettering till samråd

Inför ansökan om nätkoncession för linje för två 132 kV ledningar mellan transformatorstation Söderköping och ledning ML9S6, Söderköpings kommun, Östergötlands län.

Confidentiality: C1 - Public

Projektorganisation

Vattenfall Eldistribution AB
www.vattenfalleldistribution.se

Telefonväxel:	08-739 50 00
Org.nr:	556417-0800
Projektledare	Nicklas Lindqvist
Tillstånd och rättigheter	Elin Karlsson

Kompletterande Samrådshandling

Konsult: WSP Sverige AB
121 88 Stockholm-Globen
www.wsp.com

Uppdragsansvarig:	Jonas Rune
Samrådshandling:	Elin Hultin Eriksson
Granskning:	Jonas Rune

Foton, illustrationer och kartor: WSP, Vattenfall Eldistribution AB

Kartunderlag: ©Lantmäteriet, Länsvisa och nationella geodata © Länsstyrelsen

Confidentiality: C1 - Public

INNEHÅLL

1 INLEDNING 4
1.1 Syfte 4
1.2 Genomförda samrådsaktiviteter 4
2 Alternativutredning 5
2.1 Miljöaspekter – alternativ 4 5
3 Markkabel 6
4 Fortsatt arbete 6
5 Referenser 7

Bilagor

Bilaga 1 Tillkomna förslag

Bilaga 2 Alla alternativ

Bilaga 3 Alternativ 4 med natur- och kulturmiljö

Confidentiality: C1 - Public

1 INLEDNING

Vattenfall Eldistribution AB (VEAB) håller samråd dels för att anlägga en ny 132 kV ledning på en sträcka om ca 1,4 km, sydväst om Söderköping och dels flytta den befintliga 132 kV ledningen och anlägga den i samma sträckning parallellt med den nya 132 kV ledningen. Ett skriftligt undersökningssamråd inleddes med utskick av samrådsunderlag den 5 december 2018. Särskilt berörda, tillsynsmyndighet och länsstyrelsen yttrade sig och synpunkterna sammanfattades i en samrådsredogörelse som den 28 mars 2019 skickades till Länsstyrelsen med begäran om beslut gällande betydande miljöpåverkan (BMP).

I kommunens samrådsyttrande önskades vidare dialog i ärendet och särskilt berörda önskade dialog på plats. Den 5 maj 2019 hölls ett skypemöte mellan VEAB och kommunen för att vidare höra kommunens synpunkter i ärendet. Den 14 maj 2019 gjordes ett platsbesök där särskilt berörda och kommun inbjöds. Syftet med platsbesöket var att vidare föra en dialog främst med särskilt berörda om de alternativ som har framförts och på plats bedöma konsekvenserna av de olika alternativen. På plats diskuterades även de två förslag som framkommit från kommunen respektive särskilt berörda. Vidare beskrevs varför VEAB har valt att inte gå vidare med markkabel.

Inget protokoll fördes utan mötet har resulterat i detta kompletterande samråd; det som framkom under platsbesöket sammanfattas i denna komplettering. Markkabelalternativ kommer att beskrivas ytterligare då det framhållits av både kommunen (i yttrandet och under skypemötet) och särskilt berörda (i yttranden och under platsbesöket).

1.1 Syfte

Kompletteringen till samrådet syftar till att ytterligare inhämta synpunkter från särskilt berörda, kommun och länsstyrelse.

1.2 Genomförda samrådsaktiviteter

I Tabell 1 sammanfattas de samrådsaktiviteter som genomförts inom ramen för projektet.

Tabell 1. Lista över genomförda samrådsaktiviteter i kronologisk ordning

Datum	Aktivitet
2018-12-05	Samrådsunderlag skickas ut till mottagare enligt sändlista (bilaga 3 i Samrådsunderlag)
2018-12-07 – 2019-02-25	Kommunikation med enskilda och myndigheter inkl. begäran om förlängd samrådstid. Samrådstid förlängdes till 12 feb, men yttranden inkom fram till 25 februari.
2019-03-28	Samrådsredogörelse skickas ut
2019-05-08	Skypemöte med kommunen för vidare dialog om alternativutredning
2019-05-14	Platsbesök med två av de enskilda särskilt berörda som yttrade sig samt en representant från Söderköping kommun
2019-05-15	Länsstyrelsen kontaktas för att avvakta begäran om beslut om betydande miljöpåverkan för ett kompletterande samråd
2019-06-27	Kompletterande samråd skickas ut

Confidentiality: C1 - Public

2 ALTERNATIVUTREDNING

Till platsbesöket framtogs ytterligare ett alternativ (alternativ 4) som tar hänsyn till de synpunkter som inkommit från både kommunen och särskilt berörda. Alternativet diskuterades i fält där synpunkterna skiljde sig åt; en av de särskilt berörda bedömde att alternativet skulle komma längre ifrån fastigheten och därmed innebära mindre störning. En annan särskilt berörd ansåg alternativet sämre än de tidigare framtagna då det störde pågående markanvändning.

I bilaga 2 visas alla alternativ: de som framtogs inför samrådet, de två inkomna under samrådet och det av VEAB modifierade alternativet efter inkomna synpunkter. De tre sistnämnda presenteras även på egen karta i bilaga 1.

En diskussion kring påverkan av de alternativ som inkommit från kommunen och enskilt berörda finns i samrådsredogörelsen som skickades in till Länsstyrelsen 2019-03-28. Nedan redogörs för miljöaspekter för alternativ 4.

2.1 Miljöaspekter – alternativ 4

Nytt kartmaterial har framtagits för alternativ 4 och kultur- och naturmiljö, se bilaga 3. Ledningarnas utgångspunkt i söder har flyttats längre österut, alltså längre bort från området med naturvärde och naturvårdsavtal. Anpassningen går i linje med vad särskilt berörda ansåg om att ledningarnas närvaro i övriga alternativ kommer för nära området och skulle störa naturupplevelsen.

Alternativet går igenom ett större halvmåneformat område i skogspartiet centralt i kartan. Vid platsbesök konstaterades att naturvärdet ligger i den lövskog som till viss del består av ek. Lövskogen finns, såsom utmärkningen av ängs- och betesmarksinventeringen visar, längs med kanten på skogspartiet. De mest värdefulla träden ligger längst österut i området och genom att lägga alternativet längre västerut undviks större påverkan. Alternativ 4 innebär att påverkan undviks helt på de två åkerholmar där två utpekade ekar med naturvärde finns, som påverkas av alternativ 1 A-C.

Alternativet undviker den högsta höjdpartierna i skogspartiet centralt i kartan. Därmed bör påverkan av landskapsbilden och även synintrycket för boenden västerut vara mindre i alternativ 4 i jämförelse med alternativ 2.

Alternativ 4 korsar två fornlämningar (RAÄ-nummer: Drothem 128:1 och 129:1) i form av stensättningar[1] i södra delen. Båda är runda stenfyllda konstruktioner med en diameter 9–10 m. Det är endast alternativ 4 som korsar fornlämningarna (Riksantikvarieämbetet, 2014; 2019).

[1] Förhistorisk gravanläggning med flack eller svagt välvd profil.

Confidentiality: C1 - Public

3 MARKKABEL

I yttranden från särskilt berörda, kommunen och Länsstyrelsen önskades att markkabel utreddes och ytterligare beskrevs. I samrådsredogörelsen beskrevs olämpligheten med markkabel enligt nedanstående:

- Markkablar med denna spänningsnivå medför en sämre teknisk prestanda, ökade tekniska risker, och ökade kostnader som inte anses skäliga.
- En markkabel utifrån kommunens förslag (se bilaga till tidigare inskickad samrådsredogörelse) går under en planerad Europaväg och genom en åkerholme med berg i dagen. Detta innebär att sprängning måste göras, ett kraftigt och kostsamt ingrepp som i större utsträckning bedöms påverka omgivningen. Eventuella underhåll vid fel på markkabeln under eller i närheten av E22 försvåras.

Vid platsbesöket uppkom frågan om markkabel och förklaringen utvecklades. Nedan sammanfattas och kompletteras det som beskrevs till kommunen och på platsbesöket:

- Vid varje övergång av teknikval byggs det in en svaghet i systemet, en större risk att någon anläggningsdel går sönder eller fallerar. Detta undviks så långt som möjligt.
- Kostnaden för markkabel i förhållande till luftledning är generellt 5–6 gånger dyrare.
- Att Förbifart Söderköping (omdragning av E22) ännu inte är byggd skulle underlätta för en eventuell markkabelförläggning i detta skede men det kommer i sin tur försvåra byggandet av E22, en viktig funktion i det nationella stamvägnätet, eftersom det projektet då behöver ta hänsyn till kabelgravarna vid anläggandet av vägen. En utredning skulle krävas för att bedöma hur en markkabel eventuellt skulle påverka markförberedande insatser och påverkas vid egenunderhåll, det bedöms inte rimligt i förhållande till de övriga alternativen. Generellt är en asfaltöverbyggnad (asfalt, krossmaterial etc.) cirka 0,6–1 meter tjockt och minimiavståndet mellan asfaltskant och ledning måste minst vara 0,55 meter. Beroende på vilken nivå och hur vägen konstrueras kan markkabeln eventuellt behöva anläggas djupare.
- För områden där sprängning krävs kommer även grundvattenförhållandena förändras vilket riskerar att påverka natur även utanför den ledningsgata som tas upp för kabel. Även själva markförläggningen innebär större påverkan. Markkablar för denna spänningsnivå ska ha minst 0,9 meter i fyllnadshöjd vilket innebär ett schaktdjup på cirka 1,5 meter under markytan. I detta fall skulle 12 kablar (4 förband) behövas vilket i sig innebär ett schakt som är cirka 4 meter bred i botten. För säker arbetsmiljö i schaktet krävs en släntlutning på schaktväggarna och schaktet blir alltså bredare vid markytan än vid schaktets botten. Bredden på schaktet (upptaget av markyta) är i dagsläget inte möjligt att bedöma för släntlutningen beror på jordmaterialet.
- Markkabelförläggning innebär även omfattande masshantering och transporter eftersom massor behöver skiftas ut och ersättas med kabelsand i kabelgraven.
- Vid en markförläggning krävs arbetsytor och ytor för förvaring av material, ett cirka 15 meter brett område tas i anspråk i direkt anslutning till schaktet.
- Ytterligare ytor upptas för uppställning av maskiner till den troliga bergssprängningen.
- För tillfälliga arbetsvägar kan sprängning behövas då jordlagret på vissa håll är tunt.

4 FORTSATT ARBETE

WSP Sverige AB har fått i uppdrag av VEAB att arbeta med samråds- och tillståndsfrågorna i ärendet. Har ni frågor är ni välkomna att kontakta Jonas Rune eller Elin Hultin Eriksson på WSP, telefon 010-722 81 37 respektive 010-721 05 60, e-post jonas.rune@wsp.com respektive elin.hultin.eriksson@wsp.com.

Skriftliga synpunkter kan även skickas till: WSP Sverige AB, att Elin Hultin Eriksson, Arenavägen 57, 121 88 Stockholm-Globen.

Vi ber er att inkomma med eventuella synpunkter på projektet senast den 30 augusti 2019.

Confidentiality: C1 - Public

5 REFERENSER

Riksantikvarieämbetet, 2014: Lista med lämningstyper och rekommenderad antikvarisk bedömning, Lämningstypslistan, Version 4.1, Stockholm

Riksantikvarieämbetet, 2019: Fornsök, Fornlämningar,
http://www.fmis.raa.se/cocoon/fornsok/search.html?objektid=10041301280001&tab=3 (hämtad 2019-06-01)
http://www.fmis.raa.se/cocoon/fornsok/search.html?objektid=10041301290001&tab=3 (hämtad 2019-06-01)

Trafikverket, 2019: E22, Förbifart Söderköping, 2019-02-22, https://www.trafikverket.se/nara-dig/ostergotland/vi-bygger-och-forbattrar/E22-forbi-Soderkoping/ (hämtad 2019-05-17)

Confidentiality: C1 - Public